

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/19/2024
Identifikačné číslo spisu:	1319010605
Dátum vydania rozhodnutia:	10.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1319010605.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného K. R. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona v konaní o návrhu na zmenu spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia, na neverejnom zasadnutí konanom 10. apríla 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2023, sp. zn. 3Tos/17/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. R. odmieta.

Odôvodnenie

Uznesením Okresného súdu Bratislava III z 8. novembra 2022, sp. zn. 6Nt/32/2019, bolo podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku zmenené u obvineného ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, uložené mu rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2T/32/2017, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2018, sp. zn. 2To/89/2018, na ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Na základe sťažnosti obvineného rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo 7. marca 2023, sp. zn. 3Tos/17/2023, tak, že sťažnosť obvineného K. R.R.B., postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený dovolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajkyne dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. j) Trestného poriadku. Poukázal na doterajší priebeh konania a na znalecké dokazovanie, zo záverov ktorého vyplynula potreba indikácie medikamentózneho liečby obvineného tak, že bude umiestnený v ústave a pokračovať v nej i neskôr počas ambulantnej formy, pričom znalec nešpecifikoval, čím by mal byť obvinený pobyt na slobode nebezpečný. Súčasne poukázal na výsluch ošetrojúceho lekára. Rovnako rozhodnutie krajského súdu považuje za protirečivé, keď uvádza, že psychiatrická liečba má byť len dočasná, avšak sa opiera o výpovede znalcov, ktorí uvádzajú, že medikamentózna liečba je v prípade danej diagnózy neúčinná. Podľa dovolateľa ani nie je isté, na aký dlhý čas má byť obvinený umiestnený v ústave a nevie to predpokladať ani znalec, a teda

nemožno na základe posudku jedného znalca, ktorému protirečia dvaja lekári z odboru psychiatria, z toho je jeden, ktorý roky pozná (pacienta) K. R., zmeniť ambulantnú formu liečenia na ústavnú. Namietla preto porušenie čl. 5 ods. 1 písm. e) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) vo vzťahu k obmedzeniu osobnej slobody.

Namietal tiež neobjektívnosť znaleckého skúmania a práve naopak relevanciu vyjadrenia ošetrojúceho psychiatra. Dovolateľ namietla, že sa stal obeťou systému, keď človek, ktorý absolvuje určitý čas na psychiatrickom oddelení, je už ostrakizovaný celý život, i keď nie je zo žiadneho trestného činu usvedčený ani právoplatne odsúdený, napriek tomu sa na neho hľadí ako na osobu nebezpečnú a „nehodnú“ žiť v spoločnosti ostatných.

V uvedených dôvodoch dovolateľ vidí naplnenie označených dovolacích dôvodov s tým, že jednak pri vykonávanom dokazovaní formou znaleckého posudku došlo k nesúladu so zákonom a tak následne došlo i k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a jednak ústavné liečenie je vždy spojené s podstatným obmedzením osobnej slobody liečeného a je radikálnym zásahom do spôsobu jeho života, musí súd preto pri ukladaní tejto formy ochranného liečenia starostlivo zvážiť ako povahu choroby a liečebné možnosti, tak i povahu a závažnosť trestnej činnosti a povahu a závažnosť nebezpečenstva, ktoré do budúcnosti zo strany liečenej osoby hrozí záujmom chráneným trestným zákonom.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“); vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2023, sp. zn. 3Tos/17/2023, bol porušený zákon, zrušil napadnuté uznesenie, rovnako aj uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 8. novembra 2022, sp. zn. 6Nt/32/2019, a Mestskému súdu Bratislava I prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie nebolo podané obvineným proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V zmysle § 368 ods. 2 Trestného poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Vyššie citované ustanovenie § 368 ods. 2 Trestného poriadku upravuje jednu zo základných formálnych podmienok dovolacieho konania, a to okruh rozhodnutí, ktoré je zo zákona prípustné napadnúť dovolaním ako mimoriadnym opravným prostriedkom. Širší okruh rozhodnutí zákon stanovuje iba pre dovolania podané ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky ako vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku. V danom prípade však podal dovolanie obvinený, a to proti uzneseniu o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického liečenia, ktoré nie je uvedené medzi rozhodnutiami

v ustanovení § 368 ods. 2 Trestného poriadku a toto nemožno ani podradiť pod rozhodnutie uvedené v § 368 ods. 2 písm. g) Trestného poriadku, ako rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia, a to ani v kontexte samotného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, ktoré rovnako predpokladá nesplnenie zákonných podmienok pre uloženie ochranného opatrenia. K samotnej zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia by nebolo možné pristúpiť bez zisťovania podmienok pre jeho uloženie. Zákon teda pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu, ktorým je ochranné opatrenie (teda aj ochranné liečenie) uložené.

Pri následnej zmene spôsobu výkonu Trestný poriadok dovolanie nepripúšťa, pričom táto možnosť nevyplýva ani ministrovi spravodlivosti z ustanovenia § 371 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku, ktorý rozšíril právomoc ministra spravodlivosti aj na rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a pod. Najvyšší súd zastáva názor, že v prípade, pokiaľ by mal zákonodarca úmysel dať možnosť ministrovi spravodlivosti podať dovolanie aj v prípade zmeny spôsobu výkonu ochranného opatrenia, bol by rozšíril okruh rozhodnutí aj vo vzťahu k tomuto druhu rozhodnutí.

Za súčasnej právnej úpravy však nezostávalo dovolaciemu súdu iné, ako dovolanie obvineného odmietnuť postupom podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku, pretože bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podať dovolanie.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že z formálnych dôvodov neboli splnené podmienky dovolania, preto najvyšší súd ďalej nepreskúmaval dôvod dovolania namietaný obvineným v jeho dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. j) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.